Kiertotalouspaketti 2018

Ympäristövaliokunta, asiantuntijalausunto 1.3.2018

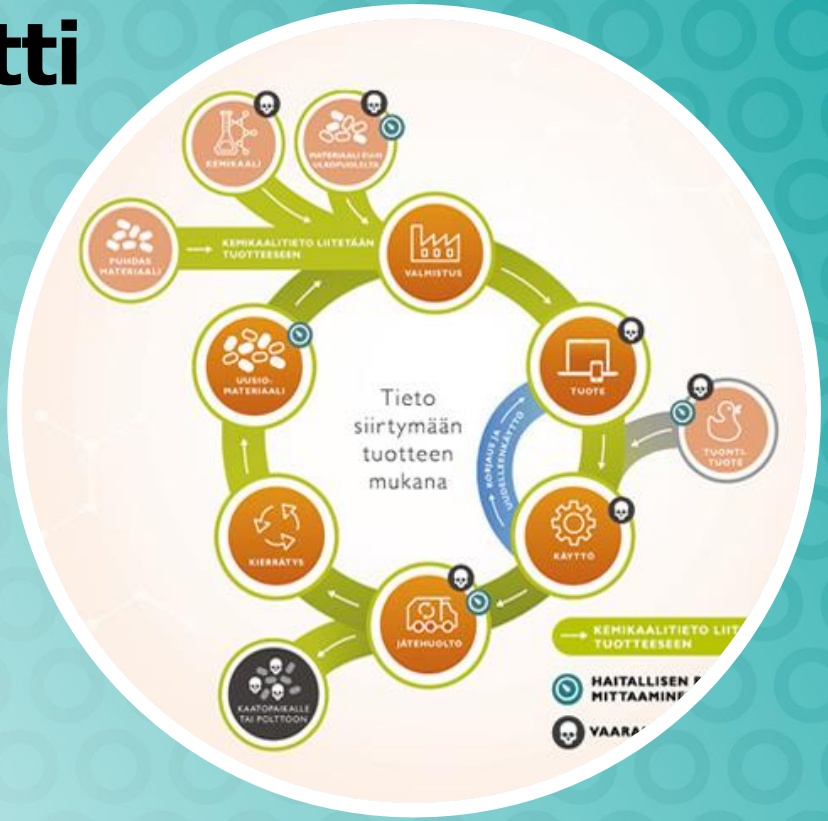

Erikoistutkija Sari Kauppi
Suomen ympäristökeskus,
Kestävän kiertotalouden ohjelma

SYKE

EU:n muovistrategia

- Muovistrategiassa on esitetty lukuisia sinänsä kannatettavia aloitteita, mutta keinoja niiden toteuttamiseksi ei ole toistaiseksi esitetty.

→vaikutuksia esimerkiksi talouteen, ympäristöön tai terveyteen ei ole tässä vaiheessa mahdollista arvioida.

- ns. huolta aiheuttaviin aineisiin tulisi sisällyttää pysyvät orgaaniset yhdisteet (POP-yhdisteet) ja aineet, jotka täyttävät REACH asetuksen erityistä huolta aiheuttavien aineiden kriteerit (SVHC- ja CMR-aineet).

SYKE

Kemikaalitiedon siirtyminen tuotteen mukana

→ Mahdollistaa kemikaalien hallinnan koko tuotteen elinkaaren ajan materiaalikierrätysvaihetta myöten ja myös tuotteen omistajuuden vaihtuessa

- Digitaalisten tekniikoiden (esim. viivakoodi, QR-koodit) kehittäminen tarpeellista
- Seuraavat vuosikymmenet:
  - Tunnistus- ja erottelu-tekniikat keskiössä

Mikromuovit

- Kosmetiikan mikromuovit
- Autonrenkaiden kuluminen
  - Ehdotus toimeksi: hulevesien parempi käsittely
- Tekstiilien kuitupäästöt pesuissa
  - Ehdotus toimeksi: Tekstiilien valmistajille velvollisuus pestä vaatteet ennen markkinoille saattamista → pistekuormituksen esto
- Tuki tärkeää meriroskan määrän vähentämiseen tähtääviin toimiin.
- Korvaavien materiaalien terveys- ja ympäristövaikutukset testataan asianmukaisesti
- Vaihtoehtoisia materiaaleja koskevan kehitystyön tuen tulisi koskea niiden koko elinkaarta ml. tuotannon ympäristö-vaikutukset, eri materiaalien käyttö ja kierrätyksen ja uudelleen käytön kehittämismahdollisuudet.

SYKE

Kemikaali-, tuote- ja jätelainsäädännön rajapintojen tarkastelu

- Jätteen käsittelijöiden ja uudelleen käyttäjien tietoja huolta aiheuttavista aineista on tuettava.
- Kierrätysmateriaalien on vastattava laadullisesti neitseellisiä materiaaleja → huolta aiheuttavien aineiden pääsy uusiin materiaaleihin estettävä, kierrätysmateriaalien laatu ja imago pysyvät hyvinä
- Ei-enää-jätettä (jätteeksi luokittelun päättyminen, end-of-waste) sääntelyn kehittäminen kaikilla tasoilla yhtäaikaisesti (EU, kansallinen ja tapauskohtainen) edistää mahdollisimman tehokkaasti jätteen hyödyntämistä.

SYKE

Ristiriidat jätteen ja kemikaalin luokittelussa vaaralliseksi

- Haitallisten aineiden jäljitettävyyden ja niistä kiertotaloudelle aiheutuvien haittojen minimoimisen näkökulmasta olisi toivottavaa luokitella materiaalit mahdollisimman samanlaisilla perusteilla sekä kemikaalilainsäädännössä että jätelainsäädännössä.

SYKE